

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І СУСПІЛЬСТВА**

**STRATEGIC GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT
OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**29 вересня 2023 р.
September 29, 2023**

**м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ І СУСПІЛЬСТВА**

**STRATEGIC GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT
OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**29 вересня 2023 р.
September 29, 2023**

**м. Кременчук, Україна
Kremenchuk, Ukraine**

Myroshnychenko N. O.

EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION
OF THE SOCIETY 24

Мотика С. М.

ПЕДАГОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПСИХОЛОГІВ В
СИСТЕМІ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ..... 25

Олендр Т. М., Цар І. О.

ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ СТРАТЕГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ
МОВ У ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 27

Павленко М. І.

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ В ГАЛУЗІ АВТОМАТИЗАЦІЇ
ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ..... 28

Пальоний А. С., Спорих О. О.

КОМПЛЕКСНА МОДЕЛЬ КОМАНДНОЇ РОБОТИ АВІАДИСПЕТЧЕРІВ В
АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ ТА НЕПЕРЕДБАЧЕНИХ ОБСТАВИНАХ..... 29

Починок С. В.

ОБГРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНО-ІСТОРИЧНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 31

Рославець Р. М., Склезь С. С.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЗАСОБАМИ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ..... 33

Скиба Ю. А.

ПОТРЕБИ У НАВИЧКАХ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ПРАЦІ ТА ЇХ
ФОРМУВАННЯ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ 34

Шаравара Л. П.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО
ЧАСУ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ..... 35

Шевченко С. М.

ПОБУДОВА ОСВІТИ НА НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДВАЛИНАХ ІЗ РІДНОЮ
МОВОЮ НАВЧАННЯ (1917–1918 рр. ХХ ст.) 37

СЕКЦІЯ 2. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

SECTION 2. PHILOLOGICAL SCIENCES..... 38

Доній Т. М.

СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНИХ ОКАЗІОНАЛІЗМІВ..... 38

сьому та восьму позиції відповідно. Варто зазначити, що до 10 найзатребуваніших, на вітчизняному ринку праці, увійшли соціальні й емоційні навички, зокрема співпраця та навчання впродовж життя [2].

Враховуючи наявні тенденції на ринку праці ЗВО необхідно, насамперед орієнтуватися не на престижні спеціальності (економістів, юристів, менеджерів), які мають попит серед батьків та студентів, при цьому готуючи потенційних безробітних фахівців, а на запити ринку праці. Основними механізмами трансформації системи підготовки у ЗВО до потреб ринку праці можуть бути: проєктування та розроблення нових освітніх програм відповідно до потреб ринку праці; удосконалення змістовної частини чинних освітніх програм та навчальних планів; упровадження в освітню програму освітніх компонентів з метою формування перспективних мікрокваліфікацій чи часткових кваліфікацій; створення освітніх програм за дуальною формою навчання та організація практичної підготовки на базі підприємств-партнерів; створення персоніфікованих освітніх програм відповідно до потреб ринку праці; залучення до вивчення потреб ринку праці фахівців за освітніми програмами тощо.

Список літератури

1. Ільїч Л. Взаємодія ринків праці та освіти: сутність характерні риси та модель функціонування. Економіка та держава. 2017. № 4. С. 69–74. <http://www.economy.in.ua/index.php?op=1&z=3744&i=13>
2. Ковтунець В. Вимоги ринку праці до освітніх та професійних кваліфікацій працівників. Вісник НАПН України, 2022, 4(2). <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/316/377>. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4222>
3. Мантур-Чубата О. С., Ваганова Л. В. Ринок праці України в умовах воєнного стану. Економіка і регіон. 2022. № 2 (85) С. 81-87 [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2\(85\).2636](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2(85).2636)

УДК 378.091.2.094:61]"364"

Шаравара Л. П.

к.мед.н., доцент

доцент кафедри загальної гігієни, медичної
екології та профілактичної медицини

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Сьогодні, в умовах воєнного стану, перед закладами вищої освіти постає безліч викликів, які необхідно вирішувати для підвищення якості освітнього процесу. Зокрема, створення безпечних умов навчання для здобувачів освіти та викладачів в умовах війни та вимушеної міграції. Усі ці проблеми зумовлюють гостру потребу в пошуку нових підходів до розвитку освіти і науки, що мають відповідати на всі запити сучасності й майбутнього і залежать від багатьох аспектів, а саме рівня професіоналізму педагогів-викладачів, які реалізують процес підготовки здобувачів, застосування ефективних форм, методів та технологій навчально-виховного процесу, використання новітніх засобів навчання тощо [1, с. 15].

В умовах військового стану та для збереження безпеки здобувачів у багатьох ЗВО, які знаходяться у безпосередній близькості до територій де проводяться активні бойові дії, перевагу надають синхронному способу ведення дистанційного навчання, а також, за можливості, може використовуватися змішана форма навчання: синхронний та асинхронний способи одночасно [2, с. 25]. Із позицій безпеки ця форма навчання є найкращою в сучасних умовах навчання. Таким чином виникає потреба у пошуках ефективних методів навчання в умовах, які склалися. Пошуки ефективних методів та систем навчання необхідні для формування професійної компетентності, умінь і навичок розумової діяльності, розвитку здібностей здобувачів. У Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті триває глобальний процес інформатизації завдяки наявності

потужної матеріально-технічної бази, яка щороку оновлюється та збільшується. Впровадження новітніх комп'ютерних технологій дистанційного навчання в освітньому процесі студентів університету є головним напрямком роботи науково-педагогічного колективу університету. Одним з пріоритетних напрямків роботи викладачів університету є створення онлайн-курсів з різних дисциплін на платформі edX та використання хмарних технологій MS Office 365 під час навчального процесу, які дають можливість поглибленого вивчення питань, які цікаві здобувачам. Сутність використання хмарних технологій MS Office 365 надає можливість використання безкоштовної електронної пошти, служби обміну миттєвими повідомленнями, засібів проведення відеоконференцій і здійснення голосових викликів, а також дозволяє створювати і редагувати документи в онлайн-режимі. Всі необхідні дані для навчання зберігаються в центрі обробки даних Microsoft і забезпечує користувачам доступ до документів і даних з різних пристроїв через Інтернет, дозволяє створювати файли і спільно працювати над ними на будь-яких пристроях з будь-якої точки світу. Заклад вищої освіти ставить перед собою завдання зі створення максимально сприятливих і комфортних умов для опанування навчального матеріалу здобувачами освіти в умовах змішаної форми навчання з повною візуалізацією у синхронному режимі на основі MS Teams. Кожного дня за допомогою дистанційного навчання проводяться лекційні та практичні заняття у формі відеоконференцій MS Teams, консультації викладачів у чатах, дистанційне тестування. Кожне заняття обов'язково записується викладачем для можливості пререгляду та засвоєння матеріалів занять у асинхронному режимі. Дистанційна навчання організовується викладачем у середовищі MS Office 365 шляхом створення команд у додатку MS Teams, яка дозволяє зробити спілкування викладача зі студентами більш мобільним та ефективним. Під час виконання завдань студенти формують вміння виконувати завдання, користуючись хмарними сервісами MS Office365, а також створювати свій інформаційний простір для організації навчальної та професійної діяльності.

Таким чином, використання інформаційних технологій у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті стають ефективним інструментом для адаптивного навчання, які дозволяють викладачам взаємодіяти зі студентом в режимі реального часу та забезпечують індивідуальну підтримку кожного учня. Новітній дистанційний підхід до навчання студентів дозволяє налаштовувати процес навчання, враховуючи загальний рівень підготовки студентів, а також створює умови для розкриття індивідуальних здібностей студента та формування його професійних компетенцій.

Майстерність та професіоналізм майбутніх лікарів базуються на професійних компетенціях, які містять теоретичні знання, практичні вміння та комунікативні навички отримати які студенти можуть тільки в умовах симуляційного тренінгу. Для цього в Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті був створений новий сучасний тренінговий центр, який дозволяє підвищити ефективність і якість підготовки студентів. Це високотехнологічний центр, оснащений новітнім симуляційним обладнанням, завдяки якому можливо повністю відтворити в реальному часі різноманітні клінічні стани пацієнтів. Такі новітні методи навчання дозволять здобувачам отримати необхідну інформацію для професійної медичної діяльності, накопити відповідний досвід та отримати необхідні практичні навички, які будуть необхідні здобувачам в майбутньому у сфері своєї професійної діяльності.

Список літератури

1. Жалдак М. І. Проблеми інформатизації навчального процесу в середніх і вищих навчальних закладах. *Комп'ютер в школі та сім'ї*. № 3. 2013. С. 8-15.
2. Ліннік О. Змішане навчання як стратегія адаптації освітнього процесу в школі до війни. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка* : збірник наукових праць. Київ. № 39 (1). 2023. С. 25-32.

УДК 329.73(161.2)(470+571)«1917/1918»

Шевченко С. М.

к.пед.н., старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник
відділу історії та філософії освіти

Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України

<https://orcid.org/0000-0002-0432-8893>

ПОБУДОВА ОСВІТИ НА НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДВАЛИНАХ ІЗ РІДНОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ (1917–1918 рр. XX ст.)

У 1917–1918 роках у розвитку національної освіти в Українській державі чільне місце посідала педагогічна преса, особливо часопис “Вільна українська школа” став своєрідною енциклопедією розвитку шкільництва на Україні, де розглядалися ідеї побудови освіти на національних підвалинах із рідною мовою навчання [1]. У цей час українська педагогічна громадськість почала піклуватися розбудовою національної школи, широко розгортала обговорення питань реформування освіти (О. Дорошкевич, О. Музиченко, С. Русова, П. Холодний, Я. Чепіга, С. Черкасенко та інші). Саме зазначені діячі вбачали шлях оновлення й розширення змісту освіти в запровадженні таких навчальних дисциплін, як: рідна мова і література, українознавство, історія України, географія України, висували вимоги щодо здійснення принципу доступності школи для всіх, безкоштовної початкової освіти тощо.

Серед визначних діячів висловлювала відомий педагог С. Русова, що “важливим засобом навчання дорослих є і українська книжка”. Вона стверджувала, що для освітян книга – справжнє знаряддя навчання, яким треба заохочувати учнів, викликати в них бажання якнайкраще використовувати її зміст із повним розумінням провідної думки [3, с. 2]. Також неодноразово підкреслювала, що національна самосвідомість якнайкраще формується в учнів, котрі і в сім’ї, і в школі спілкуються рідною мовою. Ґрунтуючись на науковій спадщині О. Потебні, вона розглядала рідне слово як джерело неповторного, національного світобачення. Основною психологічною вимогою педагог вважала прийняття знань на тій мові, яку учень розуміє найкраще, з якою в нього пов’язана вся духовна істота, на якій він має вже цілу низку уявлень. “Попри всі випробування Софія Русова залишилася вірною принципам, що складали основу її педагогічних поглядів – гуманізм, демократизм, народність, природовідповідність, культуровідповідність, особистісно орієнтований підхід, загальнолюдські цінності. Вона назавжди залишилася вірною інтересам українського народу” [2, с. 1].

У 1917 р. у Києві було засновано Українське товариство шкільної освіти, членом якого був П. Холодний. Він мав важливе доручення від Українського товариства шкільної освіти – скласти проект національної школи в Україні. Цей проект став основою концепції єдиної школи, над якою під керівництвом П. Холодного працювало багато комісій [4]. Отже, розбудова національної школи була на першому місці і широко розгорталася серед обговорення питань реформування освіти О. Дорошкевичем, О. Музиченко, С. Русовою, П. Холодним, Я. Чепігою, С. Черкасенком та іншими. Таким чином, проект став основою концепції єдиної школи який спрямовувався на інтереси українського народу.

Список літератури

1. Вільна українська школа : орган ВУС. Вип. 5/6. – Київ, 1918; Вип. 10 , 1919. – С. 1–9.
2. Антоненко Н.Б. А “Як жити, щоб був зміст у житті і духовний, і громадський”. До 165-річчя з дня народження Софії Русової. Освіта і суспільство. Вип. 3. 2021. – С. 8-9. URL: <https://naps.gov.ua/ua/press/calendar/2299/>
3. Кульбіда С.В. Вечірня школа : вчора і сьогодні. Зб. матеріалів І Всеукр. конференції з історії навчання глухих в Україні. К.: УТОГ, 2001. – С. 128–132.
4. Холодний Петро // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. Накладом Адміністрації УАПЦ в Аргентині. Буенос-Айрес, Т. 8, кн. XVI : Літери Уш - Я, 1967. С. 2012.